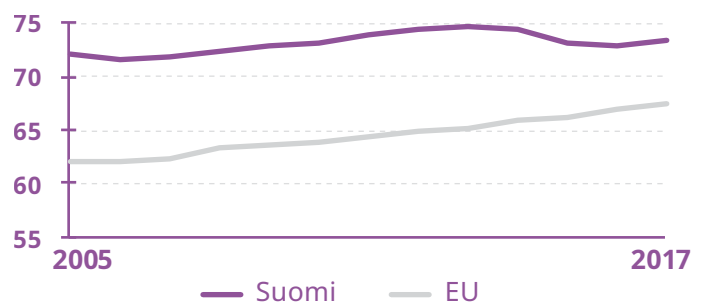

Suomi on EU:n tasa-arvoindeksissä neljännellä sijalla. Se sai **73,4 pistettä sadasta**. Suomen tulos on kuusi pistettä EU:n keskiarvon yläpuolella. Tulos parani vuosina 2005–2017 vain 1,4 pistettä (+ 0,4 pistettä vuodesta 2015). Suomi etenee tasa-arvossa muita EU:n jäsenvaltioita hitaammin. Sen sijoitus on laskenut yhden sijan vuodesta 2005.

Suomen pisteet ovat korkeimmat terveyden (89,7 pistettä) ja rahan (87,6 pistettä) alueella. Sukupuolten epätasa-arvo on räikeintä osaamisen alueella (61,1 pistettä), vaikkakin nämä pisteet ovat nousseet vuodesta 2005 (+ 4,5 pistettä). Suomen tulos on parantunut vuodesta 2005 eniten rahan (+ 7,5 pistettä) ja heikentynyt ajan (- 4,2 pistettä) ja vallan (- 1,7 pistettä) alueella. Edistys on hidasta työn (+ 0,7 pistettä) ja terveyden (+ 0,5 pistettä) alueilla.

Suomen tulos indeksissä parani vuosina 2005–2017. Tulos oli näinä vuosina EU:n keskiarvoa parempi, mutta eteneminen oli hitaampaa. Suomen ja EU:n keskiarvon välinen ero on kaventunut ajan mittaan.

Suomi edistyy EU:n keskiarvoa hitaammin

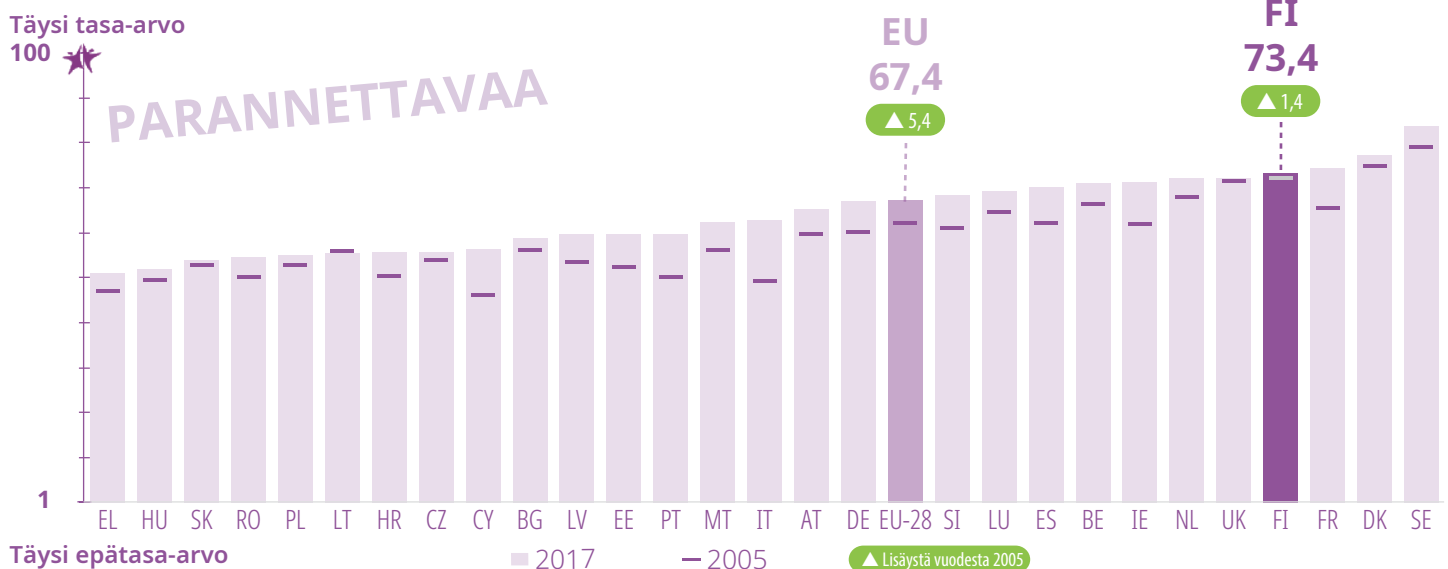

EU:n jäsenvaltioille ja koko EU:lle annetaan vuosittain pisteitä, jotka osoittavat, miten kaukana ne ovat tasa-arvon saavuttamisesta. Indeksissä annetaan pisteitä yhdestä sataan. Asteikossa yksi piste merkitsee täyttä epätasa-arvoa ja sata täyttä tasa-arvoa.

Pisteet perustuvat naisten ja miesten välisiin kuiluihin ja saavutusten tasoon kuudella ydinalueella, jotka ovat työ, raha, osaaminen, aika, valta ja terveys. Indeksiin kuuluu myös kaksi lisäaluetta, mutta ne eivät vaikuta kokonaistulokseen. Risteävän eriarvoisuuden alue osoittaa, miten ikä, vammaisuus, syntymämaa, koulutus ja perhetyyppi vaikuttavat epätasa-arvoon. Naisiin kohdistuvan väkivallan alueella mitataan ja analysoidaan naisten kokemuksia väkivallasta.

Vuoden 2019 tasa-arvoindeksissä on perinteisen pisteytyksen lisäksi erityisteema: työ- ja yksityiselämän tasapaino.

Tasa-arvoindeksin pisteet EU:n jäsenvaltioissa, 2005 ja 2017

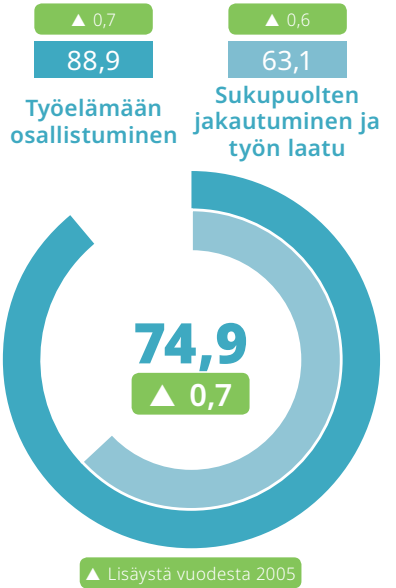

Työ

Suomen pisteet työn alueella ovat 74,9. Ne ovat pysyneet ennallaan vuodesta 2005 lähtien (+ 0,2 pistettä vuodesta 2015), eikä työelämään osallistumisessa tai sukupuolten jakautumisessa ja työn laadussa ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Työllisyysaste on (20–64-vuotiailla) naisilla 75 prosenttia ja miehillä 78 prosenttia. Suomen yleinen työllisyysaste on 76 prosenttia, eikä Eurooppa 2020 -strategian kansallista 78 prosentin tavoitetta ole saavutettu. Vuosina 2005–2017 kokoaikavastaava työllisyysaste laski 48 prosentista 46 prosenttiin naisilla ja 58 prosentista 54 prosenttiin miehillä. Se kavensi sukupuolten välistä eroa (kymmenestä prosenttiyksiköstä kahdeksaan prosenttiyksikköön). Perheellisten parisuhteessa elävien naisten ja miesten välinen ero on paljon suurempi kuin lapsettomilla pariskunnilla (19 prosenttiyksikköä ja alle yksi prosenttiyksikkö). Naisista noin 22 prosenttia ja miehistä 12 prosenttia on osa-aikatyössä. Naiset työskentelevät keskimäärin 35 tuntia viikossa ja miehet 38 tuntia.

Naisten ja miesten epätasainen keskittyminen eri aloille työmarkkinoilla on edelleen ongelma: 40 prosenttia naisista ja yhdeksän prosenttia miehistä työskentelee opetus-, terveys- ja sosiaalialalla. Luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan alalla työskenteli vähemmän naisia (8 prosenttia) kuin miehiä (42 prosenttia).

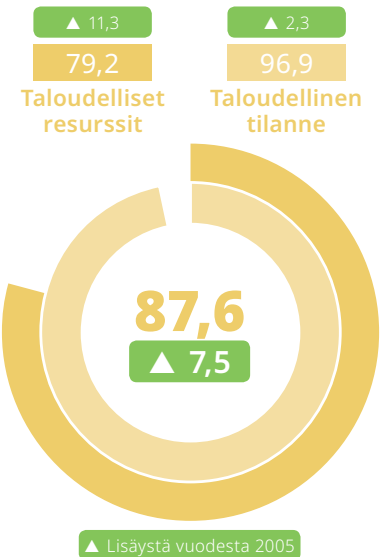

Raha

Rahan alueella Suomen pisteet olivat 87,6. Vuodesta 2005 on edistytty 7,5 pistettä (+ 1,2 pistettä vuodesta 2015), kun sekä naisten että miesten talous- ja rahatilanne on parantunut. Suomi nousi kuusi sijaa ja on rahan alueella kolmantena EU:ssa.

Vaikka keskimääräiset kuukausiansiot nousivat sekä naisilla (+ 29 prosenttia) että miehillä (+ 25 prosenttia) vuosina 2006–2014, sukupuolten välinen ero ei ole hävinnyt: naiset ansaitsevat 19 prosenttia miehiä vähemmän. Perheelliset parisuhteessa elävät naiset ansaitsevat 24 prosenttia vähemmän kuin perheelliset parisuhteessa elävät miehet (lapsettomissa pariskunnissa naiset ansaitsevat 23 prosenttia miehiä vähemmän).

Köyhyysriski pieneni naisilla (- 1 prosenttiyksikkö) ja kasvoi miehillä (+ 1 prosenttiyksikkö) vuosina 2005–2017: sekä naisista että miehistä 12 prosentilla on edelleen köyhyysriski. Suurin riski on yksin asuvilla naisilla (27 prosenttia) ja yksin asuvilla miehillä (30 prosenttia) sekä matalan koulutustason henkilöillä (23 prosenttia). Tulojen jakautumisessa epätasa-arvo väheni sekä naisilla että miehillä vuosina 2005–2017. Naiset ansaitsevat keskimäärin 83 senttiä miesten tunnissa ansaitsemaa euroa kohti. Näin ollen sukupuolten palkkaero on 17 prosenttia. Ero sukupuolten eläkkeissä on 23 prosenttia.

Osaaminen

Osaamisen alueella Suomen pisteet ovat 61,1. Siinä on 4,5 pisteen lisäys vuodesta 2005 (- 0,2 pistettä vuodesta 2015). Nämä parannukset koskevat koulutustasoa, osallistumista ja sukupuolten jakautumista. Suomi on osaamisen alueella 13. sijalla EU:ssa.

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden naisten osuus (37 prosenttia) on edelleen suurempi kuin miesten osuus (30 prosenttia), vaikka sekä naisten että miesten korkeakoulututkintojen määrä on kasvanut vuodesta 2005. Sukupuolten välinen ero oli suurempi 25–49-vuotiailla (17 prosenttiyksikköä) ja perheellisillä parisuhteessa olevilla naisilla ja miehillä (13 prosenttiyksikköä). Suomi on täyttänyt Eurooppa 2020 -strategian kansallisen tavoitteensa, koska 42 prosentilla 30–34-vuotiaista on korkeakoulutus. Nykyinen taso on 44 prosenttia (53 prosenttia naisista ja 36 prosenttia miehistä). Osallistuminen elinikäiseen oppimiseen lisääntyi sekä naisilla (33 prosentista 35 prosenttiin) että miehillä (26 prosentista 28 prosenttiin) vuosina 2005–2017. Suomen osallistumisaste on EU:n kolmanneksi korkein. Osallistuminen elinikäiseen oppimiseen vähenee iän myötä.

Koulutuksen jakautumisen osa-alueen parannuksista huolimatta Suomen haasteena on edelleen naisten ja miesten epätasainen keskittyminen korkeakoulutuksen eri opintoaloille. Yli puolet (51 prosenttia) naisopiskelijoista opiskelee koulutuksen, terveyden ja hyvinvoinnin, humanististen tieteiden ja taiteen aloilla ja miesopiskelijoista alle viidennes (18 prosenttia).

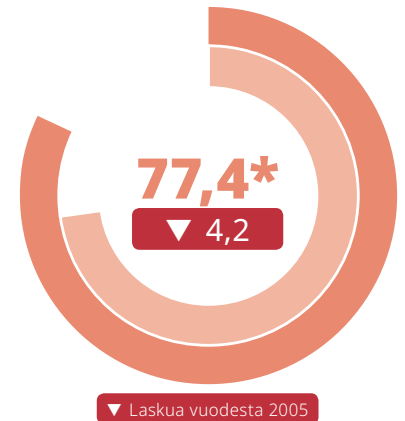
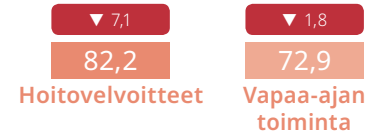

Aika

Suomen pisteet ajan alueella eivät ole muuttuneet edellisestä indeksistä, koska uusia tietoja ei ole saatavilla. Tämä alue on määrä päivittää seuraavan kerran vuonna 2021. Edistymistä tällä alueella olisi helpompi seurata, jos tietoja ajankäytöstä saataisiin useammin.

Ajan alueella Suomen pisteet ovat 77,4 pistettä ja siten huomattavasti 65,7 pisteen EU:n keskiarvon yläpuolella. Hoitovelvoitteisiin käytetyssä ajassa epätasa-arvo on kasvanut vuodesta 2005 lähtien. Naiset ottavat enemmän vastuuta perheestä huolehtimisesta: 36 prosenttia naisista käytti vähintään tunnin päivässä perheenjäsentensä hoitamiseen ja kasvattamiseen, kun vastaava osuus miehillä oli 26 prosenttia. Sukupuolten välinen ero on kasvanut (kuudesta prosenttiyksiköstä kymmeneen prosenttiyksikköön). Nämä osuudet ovat suurempia perheellisillä parisuhteessa elävillä naisilla (87 prosenttia) ja miehillä (77 prosenttia). Naiset (86 prosenttia) käyttävät ruoanlaittoon ja kotitöihin joka päivä vähintään tunnin miehiä (57 prosenttia) useammin.

Naiset osallistuvat miehiä todennäköisemmin liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajantoi-
mintaan kodin ulkopuolella (60 prosenttia verrattuna 45 prosenttiin). Vapaaehtois- ja hyväntekeväisyystoimintaan osallistuu lähes yhtä suuri osuus naisia (15 prosenttia) kuin miehiä (16 prosenttia).

*Pisteitä ei ole päivitetty vuoden 2017 indeksin jälkeen.

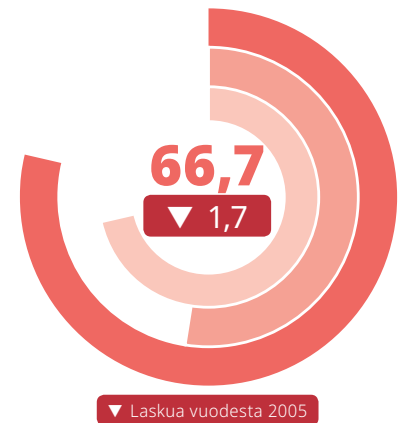
Valta

Vallan alueella Suomen pisteet ovat 66,7. Siinä on 1,7 pisteen lasku vuodesta 2005 (+ 1,4 pistettä vuodesta 2015). Pisteet ovat EU:n kolmanneksi korkeimmat tällä alueella. Suomen pisteet ovat laskeneet kaikilla kolmella osa-alueella (politiikka, talous ja yhteiskunta) vuodesta 2005.

Naisministerien osuus putosi vuoden 2005 47 prosentista vuoden 2018 37 prosenttiin. Naiskansanedustajien osuus kasvoi (38 prosentista 42 prosenttiin) samalla ajankaksolla, ja kunnan- ja kaupunginvaltuustojen jäsenistä Suomessa naisia on 46 prosenttia.

Taloudellisessa päätöksenteossa taantuminen johtuu naisten osuuden vähenemisestä Suomen Pankin pankkivaltuustossa (38 prosentista 25 prosenttiin). Naisten osuus suurimpien pörssiyritysten hallituksissa kasvoi 20 prosentista 34 prosenttiin vuosina 2005–2018.

Yhteiskunnallisen vallan osa-alueella naisia on 43 prosenttia tutkimusrahoituslaitosten hallintoneuvostoissa ja Ylen hallintoneuvostossa sekä 30 prosenttia kansallisen olympiakomitean korkeimmissa päätöksentekokoeleimissä.

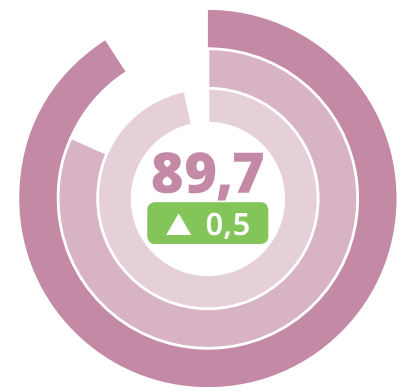
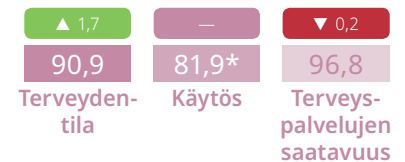

Terveys

Terveyden alueella Suomen pisteet ovat 89,7. Siinä ei ole huomattavaa muutosta vuodesta 2005 (ei muutosta vuodesta 2015). Tältä alueelta Suomi saa korkeimmat pisteensä, vaikka EU:n jäsenvaltioista se sijoittuu kymmenenneksi (1,6 pistettä EU:n keskiarvon yläpuolella). Vaikka sukupuolten tasa-arvo pysyi alueella ennallaan (terveyskäyttäytymisestä ei uusia tietoja), terveydentilassa on tapahtunut parannus.

Oman terveytensä hyväksi arvioineiden osuus nousi yhden prosenttiyksikön naisilla (68 prosentista 69 prosenttiin) ja kolme prosenttiyksikköä miehillä (69 prosentista 72 prosenttiin) vuosina 2005–2017. Tyytyväisyys terveyteen kasvaa henkilön koulutustason myötä ja vähenee iän myötä. Sekä elinajanodote että terveenä vietettävien elinvuosien määrä kasvoivat Suomessa vuosina 2005–2016. Naiset elävät keskimäärin viisi vuotta pidempään kuin miehet (84 vuotta verrattuna 79 vuoteen). Terveenä vietettävien elinvuosien määrä kasvoi 53 vuodesta 57 vuoteen naisilla ja 52 vuodesta 59 vuoteen miehillä.

Riittävä terveyspalveluiden saatavuus ei ole muuttunut, ja Suomi on tällä osa-alueella sijalla 22. Ilmoitukset terveyspalveluja koskevien tarpeiden täyttymättä jäämisestä lisääntyivät hieman naisilla (viidestä prosentista kuuteen prosenttiin) eivätkä muuttuneet miehillä (kolme prosenttia) vuosina 2005–2017. Vuonna 2005 hammashoitoa koskevien tarpeiden täyttymättä jäämisestä ilmoitti sekä naisista että miehistä seitsemän prosenttia. Nyt osuus oli naisilla kuusi prosenttia ja miehillä viisi prosenttia. Vammaiset naiset (12 prosenttia) ja miehet (8 prosenttia) ilmoittivat täyttymättä jääneistä terveydenhoitotarpeista useammin kuin vammattomat naiset (4 prosenttia) ja miehet (3 prosenttia).

▲ Lisäystä vuodesta 2005 ▼ Laskua vuodesta 2005

*Pisteitä ei ole päivitetty vuoden 2017 indeksin jälkeen.

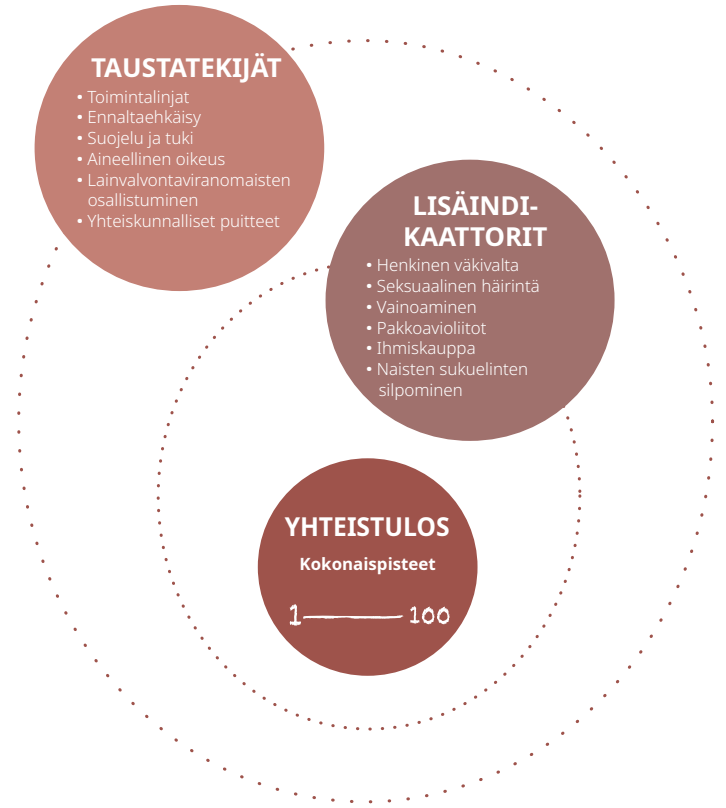
Väkivalta

Naisiin kohdistuva väkivalta on sekä syy sukupuolten epä-tasa-arvon jatkumiseen työn, terveyden, rahan, vallan, tietämyksen ja ajan alueilla että sen seuraus. Väkivallan alueella ei mitata naisten ja miesten välisiä eroja kuten muilla alueilla. Sen sijaan siinä tutkitaan naisten kokemuksia väkivalta-asta. Tämän vuoksi väkivallan alue ei ole mukana tasa-arvoindeksin kokonaispisteiden laskemisessa. Sen sijaan sille lasketaan omat kokonaispisteet, joissa huomioidaan kolme näkökohtaa: naisiin kohdistuvan väkivallan yleisyys, vaka- vuus ja siitä ilmoittaminen. Pisteiden laskenta perustuu Euroopan unionin perusoikeusviraston vuoden 2014 kyselyn tietoihin. Sen jälkeen ei ole tehty EU:n laajuisia kyselyä su- kupuoleen perustuvasta väkivallasta. Pisteitä ei voida päi- vittää ennen seuraavan kyselyn tekemistä.

Suomi allekirjoitti ja ratifioi Euroopan neuvoston yleisso- pimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (Istanbulin sopimuksen) huhtikuussa 2015.

Väkivallan alueella esitetään päivitettyä tietoa kolmesta li- säindikaattorista, jotka auttavat seuraamaan naismurhia, naisten sukulinten silpomista ja ihmiskauppaa. Kaikki jä- senvaltiot eivät kuitenkaan kerää näitä tietoja, ja tietojen keräämistä on parannettava.

Vuoden 2016 tietojen mukaan Suomessa kuoli 12 naista kumppaninsa murhaamana ja neljä naista perheenjäse- nensä murhaamana. Suomi ei toimita arvioita niiden tyttö- jen osuudesta (maan siirtolaisväestössä), jotka ovat suku- elinten silpomisen vaarassa. Ihmiskauppatilastoja kerätään ja niistä raportoidaan. Vuonna 2016 ihmiskaupan naisuh- reja rekisteröitiin 86. Sukupuolen mukaan jaotellut vertailu- kelpoiset tiedot ovat olennaisen tärkeitä, jotta voitaisiin laa-

tia EU:n laajuisia strategioita naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi ja poistamiseksi jäsenvaltioissa.

Teemana työ- ja yksityiselämän tasapaino

Vuoden 2019 tasa-arvoindeksissä keskitytään työ- ja yksityiselämän tasapainoon, joka on poliittisesti erittäin tärkeä kysymys EU:ssa. Indeksien indikaattoreihin (esim. työn, ajan ja osaamisen alueisiin) liittyvän tämän vuoden erikois- teeman lisäksi kuuluu tulostaulu, jossa on lisäindikaattoreita työ- ja yksityiselämän tasapainon mittaamiseen. Työ- ja yksityiselämän tasapainon tulostaulussa käsitellään kolmea laajaa aluetta: palkkatyötä, palkatonta (hoito-)työtä ja koulutusta. Siinä esitellään 15 indikaattoria kuudella kohdealalla. Ne ovat vanhempainvapaata koskevat toimintalinjat, lasten hoitaminen ja lastenhoitopalvelut, iäkkäiden henkilöiden ja vammaisten henkilöiden epävirallinen hoito ja pit- kääikaishoitopalvelut, liikenne ja infrastruktuuri, joustavat työskentelyjärjestelyt sekä elinikäinen oppiminen.

Vanhempainvapaata koskevat toimintalinjat

Vanhempainvapaa auttaa vanhempia saamaan hoitovel- vollisuutensa ja työelämänsä tasapainoon. EU:ssa vanhem- painvapaa ei kuitenkaan usein ole tulevien vanhempien käy- tettävissä, koska sen saamista rajoittavat monet ehdot. Se voi riippua siitä, onko henkilö palkkatyössä, onko hän pal- kansaaja vai itsenäinen ammatinharjoittaja, millä alalla hän työskentelee ja miten pitkään hän on ollut työssä. Vanhem- painvapaa ei myöskään aina ulotu samaa sukupuolta ole- ville pareille tai maahanmuuttajille. Työmarkkinoiden muu- tokset, kuten epätyypillisten työmuotojen (esim. tilapäisten

työsuhteiden ja keikkatyön, näennäisyrittäjyyden ja maksu- sitoumuksella maksettavan työn) lisääntyminen, ovat lisän- neet huolia vapaan saatavuudesta erityisesti silloin, kun se perustuu perinteisen vakituisen työn määritelmiin.

Vuonna 2016 kaikilla 20–49-vuotiailla tulevilla vanhemmilla, sekä naisilla että miehillä, oli Suomessa oikeus vanhempain- vapaaseen. Useimmista EU-maista poiketen oikeutta van- hempainvapaaseen ei rajoitettu työtilanteen, työn keston tai työsuhteen tyyppin mukaan. Myös samaa sukupuolta olevilla vanhemmilla on Suomessa oikeus vanhempainvapaaseen.

Epävirallinen lastenhoito ja lastenhoitopalvelut

Koska kahden tulonsaajan perheiden ja yksinhuoltajaperheiden määrä kasvaa, ilmaantuu uusia lastenhoitopalvelujen tarpeita. Laadukkaat saatavilla olevat, helppokäyttöiset ja kohtuuhintaiset lastenhoitopalvelut ovat olennaisen tärkeitä, jotta vanhemmat voisivat pysyä työmarkkinoilla tai palata niille ja jotta sukupuolten välinen ero työllisyydessä kapenisi.

Suomessa 55 prosenttia kaikista lasten epävirallisista hoitajista on naisia. Yleisesti ottaen 56 prosenttia naisista ja 50 prosenttia miehistä osallistuu lastensa tai lapsenlastensa hoitamiseen tai kasvattamiseen vähintään useita kertoja viikossa. Lapsiaan tai lapsenlapsiaan Suomessa hoitavien tai kasvattavien naisten ja miesten osuus on sama kuin EU:n keskiarvo (56 prosenttia naisista ja 50 prosenttia miehistä). Sukupuolten väliset erot ovat suurempia julkisella sektorilla työskentelevien naisten ja miesten välillä. Julkisella sektorilla työskentelevistä naisista 76 prosenttia ja miehistä 62 prosenttia on epävirallisia hoitajia.

Suomi on saavuttanut yhden Barcelonan tavoitteen, jonka mukaan vähintään 33 prosenttia alle 3-vuotiaista lapsista ja 90 prosenttia kolmen ikävuoden ja kouluikäisen välillä olevista lapsista on päivähoitossa. Noin 33 prosenttia alle 3-vuotiaista lapsista kuuluu jonkintyyppiseen epäviralliseen hoitojärjestelyyn, ja 23 prosenttia tämän ikäryhmän lapsista on virallisessa päivähoitossa vähintään 30 tuntia viikossa. Virallista päivähoitoa annetaan 86 prosentille lapsista kolmesta ikävuodesta oppivelvollisuuden vähimmäisikästä asti (ja 61 prosenttia on virallisessa päivähoitossa vähintään 30 tuntia viikossa). Noin 13 prosenttia kotitalouksista Suomessa ilmoitti, että viralliset lastenhoitopalvelut eivät täytä heidän tarpeitaan. Todennäköisimmin virallisia lastenhoitopalveluja koskevien tarpeiden täyttymättä jäämisestä ilmoittavat yksinhuoltajaäidit (22 prosenttia). Perheellisten pariskuntien osuus on 12 prosenttia.

Iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden epävirallinen hoito ja pitkäaikaishoitopalvelut

Saatavissa olevat helppokäyttöiset ja kohtuuhintaiset hoitopalvelut ja infrastruktuuri ovat olennaisen tärkeitä, jotta ihmiset, joilla on hoitovelvollisuuksia, voisivat säilyttää terveen tasapainon hoitovastuunsa ja työelämän välillä. Tämä pätee erityisesti naisiin, jotka osallistuvat usein miehiä enemmän sekä viralliseen että epäviralliseen iäkkäiden ja/tai vammaisten henkilöiden hoitoon. Väestörakenteen muuttumisen, kuten yhteiskuntien ikääntymisen, syntyvyyden laskun ja siten työikäisen väestön vähenemisen myötä virallisia ja epävirallisia pitkäaikaishoitopalveluja tarvitaan enemmän kuin koskaan ennen.

Useimmat iäkkäiden ja/tai vammaisten henkilöiden epäviralliset hoitajat Suomessa ovat naisia (65 prosenttia). Iäkkäiden ja/tai vammaisten henkilöiden epäviralliseen hoitoon useita päiviä viikossa tai joka päivä osallistuvien naisten osuus on 15 prosenttia ja miesten kahdeksan prosenttia. Epäviralli-

seen hoitoon osallistuvien naisten osuus on sama kuin EU:n keskiarvo, mutta miesten osuus on kaksi prosenttiyksikköä sitä pienempi. Noin 22 prosenttia 50–64-vuotiaista naisista ja kymmenen prosenttia samanikäisistä miehistä huolehtii iäkkäistä henkilöistä ja/tai vammaisista henkilöistä. Naisten osuus 20–49-vuotiaiden ikäryhmässä on kahdeksan ja miesten seitsemän prosenttia. Noin 42 prosenttia iäkkäitä henkilöitä ja/tai vammaisia henkilöitä hoitavista naisista on työssä, ja 58 prosenttia miehistä yhdistää hoivan työnteeseen. EU:ssa epävirallisina hoitajina työskentelee myös vähemmän naisia kuin miehiä. Suomessa sukupuolten välinen ero on kuitenkin hieman EU:n keskiarvoa suurempi (15 prosenttiyksikköä, kun se on EU:ssa 14 prosenttiyksikköä). Naispuolisista epävirallisista 50–64-vuotiaista hoitajista työskentelee 66 prosenttia ja miehistä 64 prosenttia. Suomessa noin 25 prosenttia naisista ja miehistä ilmoittaa, että ammattimaisissa kotihoitopalveluissa jää tarpeita täyttymättä.

Liikenne ja infrastruktuuri

Kohtuuhintaisen ja laadukkaan julkisen infrastruktuurin, kuten hoito- ja opetuspalvelujen, terveydenhoitopalvelujen ja liikenteen, saatavuus vaikuttaa naisten ja miesten mahdollisuuksiin pitää palkkatyö tasapainossa muun elämän kanssa. Hoitovelvollisuuksien ja kotitöiden epätasainen jakautuminen naisten ja miesten välillä vaikuttaa siihen, millä tavalla he käyttävät tiettyjä liikenteen ja infrastruktuurin tyyppisiä tai tarvitsevat niitä. Päivittäisiin työmatkoihin käytettävä aika osoittaa hyvin, auttaako olemassa oleva julkinen infrastruktuuri naisia ja miehiä arkipäivänsä järjestämisessä vai onko se sen esteenä.

Suomessa miehet käyttävät hieman naisia enemmän aikaa päivittäisiin työmatkoihin (miehet noin 49 minuuttia päiväs-

sä ja naiset noin 47 minuuttia). Lapsettomat pariskunnat käyttävät yhtä paljon aikaa työmatkoihin kuin perheelliset. Molemmissa tapauksissa miehet matkustavat naisia hieman pidempään. Yksin asuvat naiset käyttävät päivässä työmatkoihin noin 49 minuuttia ja yksin asuvat miehet 44 minuuttia. Osa-aikatyössä olevat naiset käyttävät 46 minuuttia matkaan kotoa työhön ja takaisin, ja miehet matkustavat 42 minuuttia. Kokoaikatyössä olevilla naisilla matkat kestävät 48 minuuttia ja miehillä 50 minuuttia.

Yleisesti ottaen miehet kulkevat todennäköisemmin suoraan töihin ja kotiin, kun taas naiset yhdistävät matkoihinsa useita asioita, kuten lasten kouluun viemisen tai ostokset.

Joustavat työskentelyjärjestelyt

Joustavat työskentelyjärjestelyt, kuten mahdollisuudet siirtää osa-aikatyöstä kokoaikatyöhön ja toisinpäin, joustava työaika ja etätö, lisäävät tavallisesti työntekijöiden mahdollisuuksia päättää, miten paljon, milloin ja missä he työskentelevät. Kun joustavat työskentelyjärjestelyt suunnitellaan huolellisesti ja pidetään mielessä naisten ja miesten erilaiset tarpeet, niillä voidaan helpottaa työ- ja perhe-elämän tasa-painottamista. Niillä voidaan tukea ihmisiä, joilla on hoitovelvollisuuksia, palaamaan työmarkkinoille kokoaikatyöhön.

Naiset (44 prosenttia) ovat miehiä (35 prosenttia) useammin tilanteessa, jossa he eivät voi päättää työaikajärjestelyistään. Joustavia työskentelyjärjestelyjä on Suomessa saatavilla enemmän kuin keskimäärin EU:ssa, jossa 57 prosentilla naisista ja 54 prosentilla miehistä ei ole mahdollisuutta

muuttaa työaikajärjestelyjään. Joustavia työaikajärjestelyjä on huomattavasti enemmän käytössä yksityisellä sektorilla. Tosin naisilla on enemmän rajoituksia molemmilla sektoreilla. Noin 36 prosenttia naisista ja 30 prosenttia miehistä ei voi päättää työaikajärjestelyistään yksityisellä sektorilla. Julkisella sektorilla tämä koskee 55:tä prosenttia naisista ja 52:tä prosenttia miehistä.

Osa-aikatyötä tekevistä naisista (32 prosenttia) ja miehistä (34 prosenttia) noin kolmannes siirtyi kokoaikatyöhön vuonna 2017. Joka tapauksessa Suomessa työskentelee osa-aikaisesti enemmän naisia kuin miehiä. Suomessa sukupuolten välinen ero on kapeampi kuin keskimäärin EU:ssa, jossa naisista 14 prosenttia ja miehistä 28 prosenttia siirtyi osa-aikatyöstä kokoaikatyöhön.

Elinikäinen oppiminen

Teknologian jatkuvan kehittymisen vuoksi työntekijöiden on parannettava osaamistaan ja pysyttävä ajan tasalla uusimmista kehityskuluista ja teknologiasta koko uransa ajan. Elinikäinen oppiminen edistää sukupuolten tasa-arvoa, koska se monipuolistaa naisten ja miesten työvaihtoehtoja ja lisää heidän mahdollisuuksiaan hyödyntää koko osaamistaan. Riittämättömät taloudelliset resurssit ja aikaan liittyvät esteet, kuten työaikojen ja/tai perhevastuiden ristiriidat, voivat estää sekä naisten että miesten pääsyn elinikäiseen oppimiseen. Elinikäinen oppiminen voi auttaa naisia palaamaan työmarkkinoille hoitovelvollisuuksista johtuvien urakatkosten jälkeen.

Elinikäiseen oppimiseen osallistumisen aste on Suomessa EU:n toiseksi korkein (27 prosenttia). Sukupuolten välinen ero on kuitenkin Suomessa EU:n kolmanneksi suurin (8 pro-

senttiyksikköä). Naiset (25–64-vuotiaat) osallistuvat miehiä todennäköisemmin koulutukseen työtilanteesta riippumatta. Noin 34 prosenttia naispuolisista työntekijöistä osallistui koulutukseen ja miespuolisista osuus oli 26 prosenttia. Työaikaa koskevat ristiriidat ovat miehille (38 prosenttia) naisia (35 prosenttia) suurempi este elinikäiseen oppimiseen osallistumiselle. Perheveloitteet ilmoittaa esteeksi koulutukseen osallistumiselle 26 prosenttia naisista ja 15 prosenttia miehistä. Sekä työajat että perheveloitteet ovat Suomessa EU:n keskiarvoa pienempi este elinikäiseen oppimiseen osallistumiselle. EU:ssa 38 prosenttia naisista ja 43 prosenttia miehistä ilmoitti työajan olevan este, ja 40 prosenttia naisista ja 24 prosenttia miehistä ilmoitti perheveloitteiden haittaavan osallistumista elinikäiseen oppimiseen.

Lisätietoa tasa-arvoindeksistä on osoitteessa <http://eige.europa.eu/gender-equality-index>

Euroopan tasa-arvoinstituutti

Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE) on EU:n tasa-arvoasioiden tietokeskus. EIGE tukee poliittisia päättäjiä ja kaikkia asiaan liittyviä elimiä niiden pyrkimyksissä naisten ja miesten välisen tasa-arvon toteuttamiseen kaikkialla Euroopassa. EIGE tarjoaa heille erityisasiantuntemusta sekä vertailukelpoisia ja luotettavia tietoja sukupuolten tasa-arvosta Euroopassa.

© Euroopan tasa-arvoinstituutti, 2019

Jäljentäminen on sallittua, jos lähde mainitaan.

Euroopan tasa-arvoinstituutti
Gedimino pr. 16
LT-01103 Vilna
LIETTUA

Yhteystiedot

<http://eige.europa.eu/>
[facebook.com/eige.europa.eu](https://www.facebook.com/eige.europa.eu)
twitter.com/eurogender
[youtube.com/user/eurogender](https://www.youtube.com/user/eurogender)
eige.sec@eige.europa.eu
+370 52157444

Euroopan unionin
julkaisutoimisto